Ветеринарна СБИРКА

Veterinary Assembly Bulgaria

5 – 6
2023

1892 2023

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
И СЪЮЗА НА ВЕТЕРИНАРНИТЕ ЛЕКАРИ В БЪЛГАРИЯ

Milprazon®
CHEWABLE
milbemycin oxime, praziquantel

КУЧЕТА 2.5 mg/25 mg
КУЧЕТА 12.5 mg/125 mg
КОТКИ 4 mg/10 mg
КОТКИ 16 mg/40 mg

mmm mmm

ПреМММиум
вкус и защита

Овкусени дъвчащи таблетки срещу вътрешни паразити

Сърдечни червеи
Белодробни червеи
Очни червеи
Чревни червеи

KRKA

Ветеринарна сбирка 5 – 6/2023

ISSN 02-05-3829

С какво учебникът ще бъде полезен за студентите и специалистите, работещи в областта на репродукцията – отговор на този въпрос дава рецензентът проф. Митьо Димитров:

- „След обсъждане е представена подходяща структура и съдържание на учебника по „Репродукция на животните". Обособени са 15 раздела, последователно подредени и умело свързани.
- Учебникът е написан на много високо ниво, наситен с новости, съвършено по нов начин, съвременен подход и стил.
- В много от тематичните единици са включени нови данни или допълнени представените – химичен състав на спермата, регулаторни механизми, посочени са редица хормони, ензими, рецепторни комплекси, биологична активност, и мн. др.
- Добро впечатление прави детайлното, обосновано и осъвременено представяне на ендокринната регулация на репродуктивната функция, както и репродуктивното поведение при мъжките разплодници.
- Подробно е разработен механизма на действие на хормоните на половата сфера при женските животни. Представен е модел на нервно-ендокринна регулация на половия цикъл. Установява се наличие на нова схема на овулацията, детайлно са разгледани синтез и продукцията на прогестерон на жълтото тяло, обстойно е разгледан процеса на опложданe.
- Разгледани са в практически аспект редица въпроси, като изследване на мъжките разплодници, получаване на семенна течност, изследване състав и свойства на спермата, интензификация на размножителния процес при животните, организация на изкуственото осеменяване на животните. Подробно е описана коиталната и оплодителна импотенция при животните. Представени са най-често срещаните травми на пениса, фимоза, парафимоза, неоплазми, както и вродени аномалии на половите органи при животните.
- Материалът е богато онагледен с цветни снимки и фигури, общо 163 бр. и таблици 21 бр.
- Учебникът е изчистен от учебен материал, разглеждан в други дисциплини.
- Той ще бъде полезен за подготовката на студентите по ветеринарна медицина, може да се ползва и от всички специалисти работещи в областта на репродукция на животните."

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ, ЧИТАТЕЛИ И ПРИЯТЕЛИ!

Селекцията на темите в брой 5 – 6/2023 е съобразена с пулса на времето и необходимостта от информираност в различни области на нашата професия. Материалите са групирани в пет рубрики, но още в самото начало Ви съобщаваме за наличието на пазара на нов учебник, който ще е в полза не само на студентите в последен курс на обучение, но и на практикуващите сред вас.

В рубрика „Актуално“ ще се информирате за разработването на нов европейски проект за проследяване на разпространението на инфлуенцата при диви птици в реално време. Пионерите в работата и приложението на стволови клетки при терапия на животни у нас споделят „топла“ информация относно своята работа. Отредихме място да ви запознаем със състоянието на поголовието на древните български породи животни в страната. Тази година два български млечни продукта получиха европейска регистрация като Защитено наименование за произход. Учени, специалисти дават обзорен преглед на настоящи теории, концепции, тенденции и практики при хранене на съвременния гражданин на света днес. Как да извършите оценка на риска на месо и субпродукти от птици, доотгледани в технологично свързан обект с оценката на потвърдена инфлуенца при птици ви запознават експерти в областта на риска и инфлуенцата по птиците. Съобщаваме за участие на екип от учени от ВМФ към Тракийския университет в нов международен проект, чиято насоченост е по-добра информираност на работещите в областта на хранително-вкусовата, храненето и диететиката.

Науката е представена чрез статия за доказване на Coxiella burnetii и Chlamidia abortus в проби от абортирали домашни преживни животни. Материалите от рубрика „Практика“ вярваме, че ще допаднат на колегите, чиято практика е свързана екзотични животни, каквато е Брадатата агама. Един от най-добрите специалисти в България с познания върху холистичната ветеринарна медицина споделя своя опит с Вас.

Лятото беше щедро на специализирани събития, част от които сме описали в рубрика „Събития“. Имахме възможността на посетим някои от планираните научни конференции и конгреси и използвам случая, за да изразя своите блестящи впечатления от нивото на тяхното провеждане, подбора на теми и поканени лектори. Единствено съжаляваме, че поради ограничения обем на списанието нямаме възможност да опишем с подробности цялата информация, с която имахме възможност да се запознаем.

С огромна тъга трябва да споделим, че във времето между двата броя (3 – 4 и 5 – 6) българската ветеринарна колегия загуби едни от най-големите учени в областта на зоонозите и безопасността и качеството на храните. Те бяха и наши учители, съветници, с тях измервахме своите знания и възможности, по техния път искаме да вървим и се развиваме професионално.

В настоящия брой 5 – 6/2023 всеки ще открие тема, която ще отговори на персоналните ви интереси. Ние държим вие да сте информирани, но също така, с готовност ще откликнем на всяко желание да споделите чрез нас своя опит, проучвания, мисли и предложения. В края на всяка календарна година провеждаме абонаментна кампания – информацията ще намерите на трета корица.

Приятно четене на брой 5 – 6/2023 на списание „Ветеринарна сбирка“ – списанието, което в продължение на 131 години е неотлъчно до Вас!

С уважение,

Д-р Петя Бойкова

Ветеринарна СБИРКА
Veterinary Assembly Bulgaria
5 – 6 2023
1892 2023

Година: 131 (CXXXI)
ISSN 0205-3829

Издание
на Българската агенция по безопасност на храните и Съюза на ветеринарните лекари в България

Национален референтен списък
на съвременните български научни издания
с научно рецензиране № 184

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРНИ РЕДАКТОРИ
Д-р Светлозар Патарински
Д-р Евгени Макавеев

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Д-р Петя Бойкова

РЕДАКТОР
Д-р Марина Загорова

ДЕЖУРЕН НА БРОЯ
Доц. д-р Танджу Мехмедов, д.в.м.

ЧЛЕНОВЕ
Проф. д-р Калинка Гургулова, д.в.м.
Проф. д-р Райко Пешев, д.в.м.
Проф. д-р Станимир Йотов, д.в.м.
Проф. д-р Даринка Илиева, д.в.м.
Проф. д-р Анелия Миланова, д.в.м.н.
Доц. д-р Красимира Генова, д.в.м.
Доц. д-р Албена Димитрова, д.в.м.
Доц. д-р Милослав Жиков, д.в.м.
Доц. д-р Андрей Куртенков, д.с.с.
Д-р Милена Трендафилова, д.в.м
Д-р Галя Викьова
Д-р Валентин Атанасов

Адрес на редакцията
София 1606, бул. „Христо Ботев“ 17
Моб.: +359 882 469 500
E-mail: vetsbirka@abv.bg,

Можете да ни намерите и в социалните мрежи:

Списание „Ветеринарна сбирка“

Печат
DEDRAX PRINTING HOUSE

Ветеринарна СБИРКА
5 – 6/2023

СЪДЪРЖАНИЕ

АКТУАЛНО

НОВ ПРОЕКТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ОРГАН ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
Д-р Марина Загорова 3

СТВОЛОВИ КЛЕТКИ ОТ МАСТНА ТЪКАН – ТИПИЗИРАНЕ И ПРЕДПОСТАВКИ ЗА КЛИНИЧНО ПРИЛОЖЕНИЕ ПРИ ЖИВОТНИ
Д-р Валерия Петрова,
доц. д-р Екатерина Вачков 7

ОПАЗВАНЕТО И СЪХРАНЯВАНЕТО НА МЕСТНИТЕ ПОРОДИ ЖИВОТНИ – ОСНОВНА ФУНКЦИЯ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО СЕЛЕКЦИЯ И РЕПРОДУКЦИЯ В ЖИВОТНОВЪДСТВОТО И МОРАЛЕН ДЪЛГ НА ДЪРЖАВАТА
Зооинж. Бонка Чолакова,
зооинж. Христинка Корийкова 17

ВТОРИ ТРАДИЦИОНЕН БЪЛГАРСКИ МЛЕЧЕН ПРОДУКТ, ВПИСАН КАТО ЗАЩИТЕНО НАИМЕНОВАНИЕ ЗА ПРОИЗХОД
МХЗ 23

ХРАНЕНЕТО НА СЪВРЕМЕННИЯ ГРАЖДАНИН НА СВЕТА ДНЕС – ТЕОРИИ, КОНЦЕПЦИИ, ТЕНДЕНЦИИ И ПРАКТИКИ
Доц. д-р Росица Еникова, д.м.,
гл. ас. д-р Цветелина Виткова, д.м. 24

ОЦЕНКА НА РИСКА НА МЕСО И СУБПРОДУКТИ ОТ ПТИЦИ, ДООТГЛЕДАНИ В ТЕХНОЛОГИЧНО СВЪРЗАН ОБЕКТ С ПОТВЪРДЕНА ВИСОКОПАТОГЕННА ИНФЛУЕНЦА ПРИ ПТИЦИТЕ
Доц. д-р Илиян Костов, д.в.м.,
д-р Петя Петкова, д.в.м. 28

НОВОТО ВРЕМЕ НАЛАГА НОВ ПОГЛЕД КЪМ ПРОИЗВОДСТВОТО И КОНСУМАЦИЯТА НА ХРАНИТЕ
Проф. Тодор Стоянчев 35

НАУКА

СЕРОЛОГИЧНА И МОЛЕКУЛЯРНА ДЕТЕКЦИЯ НА COXIELLA BURNETII И CHLAMIDIA ABORTUS В СЕРУМИ И ТЪКАННИ ПРОБИ ОТ АБОРТИРАЛИ ДОМАШНИ ПРЕЖИВНИ ЖИВОТНИ В БЪЛГАРИЯ
Константин Симеонов, Кейтлин Тодорова,
Петя Генова-Калув 38

ВЕТИНАРНОМЕДИЦИНСКА ПРАКТИКА

БРАДАТАТА АГАМА – ДРАКОНЪТ, КОЙТО ПРЕДИЗВИКВА ВЕТЕРИНАРНИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ
Ас. д-р Севен Мустаф 44

ЕДНА МЕДИЦИНА, ЕДНО ЗДРАВЕ – ОТ ДРЕВНОТО КЪМ МОДЕРНОТО ДОКАЗАТЕЛСТВЕНА ИНТЕГРАТИВНА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА И ВНЕДРЯВАНЕТО Й В ПРАКТИКАТА
Ралица Грънчарова-Хил, д.в.м. 50

СЪБИТИЯ

V ПАРАЗИТОЛОГИЧЕН ФОРУМ – СОФИЯ, 2023
Д-р Петя Бойкова 55

ОБЕДИНЕНИ ОТ НАУКАТА – XV НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ НА ЦЕНТЪРА ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА
Д-р Петя Бойкова 56

V НАЦИОНАЛЕН ДЕРМАТОЛОГИЧЕН КОНГРЕС
Д-р Петя Бойкова 58

НОВАТА АКАДЕМИЧНА ГОДИНА В ТРАКИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ СТАРТИРА С НОВИ И СМЕЛИ ЦЕЛИ
Д-р Петя Бойкова 60

ТЪРЖЕСТВЕНО НАЧАЛО НА АКАДЕМИЧНАТА УЧЕБНА ГОДИНА В ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ И ФАКУЛТЕТ „ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА“
Д-р Петя Бойкова 61

IN MEMORIAM

НАПУСНА НИ НАШИЯТ УЧИТЕЛ, КОЛЕГА И ПРИЯТЕЛ ДОЦЕНТ Д-Р ЯНКО АТАНАСОВ ИВАНОВ, Д.В.М. 62

CONTENTS

CURRENT

THE EUROPEAN FOOD SAFETY AUTHORITY WITH A NEW PROJECT
Dr. Marina Zagorova. 3

ADIPOSE TISSUE STEM CELLS – TYPING AND PREREQUISITES FOR CLINICAL APPLICATION IN ANIMALS
Valeriia Petrova, PhD, Assoc.
Prof. Ekaterina Vachkova, PhD 7

PROTECTION AND PRESERVATION OF LOCAL BREEDS OF ANIMALS – AS A MAIN FUNCTION OF THE EXECUTIVE AGENCY FOR SELECTION AND REPRODUCTION IN ANIMAL HUSBANDRY AS WELL AS MORAL DUTY OF THE STATE
Zooeng. Bonka Cholakova,
zooeng. Hristinka Koriykova 17

SECOND TRADITIONAL BULGARIAN DAIRY PRODUCT WITH A PROTECTED DESIGNATION OF ORIGIN FEEDING THE CITIZENS OF THE MODERN WORLD TODAY – THEORIES, CONCEPTS, TRENDS AND PRACTICES. 23

FEEDING THE CITIZENS OF THE MODERN WORLD TODAY - THEORIES, CONCEPTS, TRENDS AND PRACTICES
Assoc. Dr. Rositsa Enikova, MD,
Ch. Assistant Dr. Tsvetelina Vitkova, MD 24

RISK ASSESSMENT– MEAT AND BY-PRODUCTS DERIVED FROM POULTRY REARED IN AN ESTABLISHMENT TECHNOLOGICALLY LINKED TO ONE WITH CONFIRMED HIGHLY PATHOGENIC AVIAN INFLUENZA
Assoc. Prof. Iliyan Kostov, PhD.,
Petya Petkova, PhD. 28

NEW TIMES REQUIRE A NEW LOOK AT FOOD PRODUCTION AND CONSUMPTION
Prof. Todor Stoyanchev 35

SCIENCE

SEROLOGICAL AND MOLECULAR DETECTION OF COXIELLA BURNETII AND CHLAMIDIA ABORTUS IN SERA AND TISSUE SAMPLES TAKEN FROM ABORTED DOMESTIC RUMINANTS IN BULGARIA
Konstantin Simeonov, Kaitlin Todorova,
Petya Genova-Kalu 38

VETERINARY MEDICAL PRACTICE

TTHE BEARDED AGAMA – THE DRAGON THAT CHALLENGES VETERINARY SPECIALISTS
Assistant Dr. Seven Mustafa 44

ONE MEDICINE, ONE HEALTH - FROM ANCIENT TO MODERN – EVIDENTIAL HOLISTIC VETERINARY MEDICINE AND ITS IMPLEMENTATION IN PRACTICE
Ralitsa Grancharova-Hill, PhD 50

EVENTS

5TH PARASITOLOGICAL FORUM – SOFIA, 2023
Dr. Petya Boykova 55

UNITED BY SCIENCE – 15TH SCIENTIFIC CONFERENCE OF THE RISK ASSESSMENT CENTER ON FOOD CHAIN
Dr. Petya Boykova 56

5TH NATIONAL DERMATOLOGY CONGRESS
Dr. Petya Boykova 58

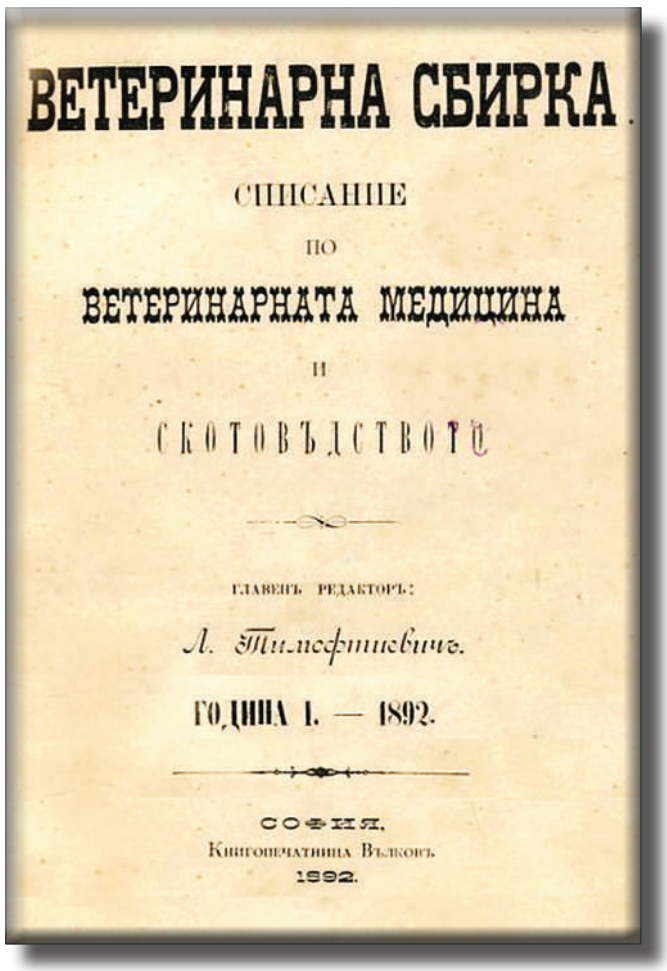
THE NEW ACADEMIC YEAR AT TRAKIA UNIVERSITY BEGAN WITH NEW AND AMBITIOUS OBJECTIVES
Dr. Petya Boykova 60

CEREMONIAL OPENING OF THE ACADEMIC YEAR AT THE UNIVERSITY OF FORESTRY AND THE FACULTY OF VETERINARY MEDICINE
Dr. Petya Boykova 61

IN MEMORIAM

OUR TEACHER, COLLEAGUE AND FRIEND ASSOCIATE PROFESSOR DR. YANKO ATANASOV IVANOV, PHD, DEPARTED THIS LIFE 62

НИЕ ЗНАЕМ, ЧЕ ИСКАТЕ ДА БЪДЕТЕ ПРОФЕСИОНАЛНО ИНФОРМИРАНИ

ВЕТЕРИНАРНА СБИРКА.

СПИСАНИЕ

ПО

ВЕТЕРИНАРНАТА МЕДИЦИНА

И

СКОТОВЪДСТВОТО

ГЛАВЕНЪ РЕДАКТОРЪ:

Л. Тилесфиневичъ.

ГОДИНА I. — 1892.

СОФИЯ.

Книгопечатница Вълковъ

1892.

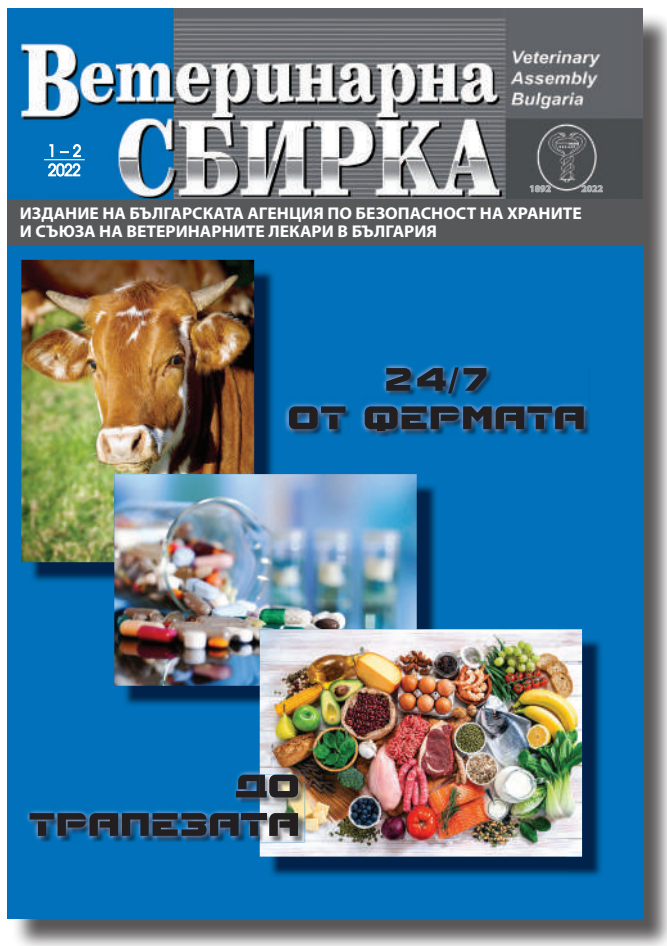
Списание „Ветеринарна сбирка“ е със 131-годишна непрекъсната история. То е най-старото специализирано издание за ветеринарномедицинска информация с научно-популярен характер в България.

Публикувайки статии от утвърдени специалисти, то е надежден източник на актуална и вярна информация в областта на ветеринарната практика и наука.

Чрез страниците на списанието всеки наш читател има възможността на надгради своите знания в областта на безопасността и качеството на храните и фуражите, прилежащото законодателство, актуални теми от практиката и да се запознае с най-новите събития от живота на нашата професия.

Ние сме малък екип, но с жив поглед към съвременната медицина, с любов към своята работа и с желание да ви информираме и предизвикваме да знаете. В този си стремеж ние срещаме подкрепата на нашия редакционен съвет от доказани специалисти във всички области на ветеринарната медицина.

Щом държите този брой, вие вече ни познавате и знаете каква е съвременната визия на сп. „Ветеринарна сбирка“.

ПОТЪРСЕТЕ НИ!

E-meil: vetsbirka@abv.bg

Списание Ветеринарна сбирка

ВРЕМЕ Е ДА ПОМИСЛИТЕ ЗА АБОНАМЕНТ ПРЕЗ 2024 ГОДИНА!

Първокурсниците ветеринарнамедицина от новото летоброене – 2023/24

С какво учебникът ще бъде полезен за студентите и специалистите, работещи в областта на репродукцията – отговор на този въпрос дава рецензентът проф. Митьо Димитров:

- „След обсъждане е представена подходяща структура и съдържание на учебника по „Репродукция на животните". Обособени са 15 раздела, последователно подредени и умело свързани.
- Учебникът е написан на много високо ниво, наситен с новости, съвършено по нов начин, съвременен подход и стил.
- В много от тематичните единици са включени нови данни или допълнени представените – химичен състав на спермата, регулаторни механизми, посочени са редица хормони, ензими, рецепторни комплекси, биологична активност, и мн. др.
- Добро впечатление прави детайлното, обосновано и осъвременено представяне на ендокринната регулация на репродуктивната функция, както и репродуктивното поведение при мъжките разплодници.
- Подробно е разработен механизма на действие на хормоните на половата сфера при женските животни. Представен е модел на нервно-ендокринна регулация на половия цикъл. Установява се наличие на нова схема на овулацията, детайлно са разгледани синтез и продукцията на прогестерон на жълтото тяло, обстойно е разгледан процеса на опложданe.
- Разгледани са в практически аспект редица въпроси, като изследване на мъжките разплодници, получаване на семенна течност, изследване състав и свойства на спермата, интензификация на размножителния процес при животните, организация на изкуственото осеменяване на животните. Подробно е описана коиталната и оплодителна импотенция при животните. Представени са най-често срещаните травми на пениса, фимоза, парафимоза, неоплазми, както и вродени аномалии на половите органи при животните.
- Материалът е богато онагледен с цветни снимки и фигури, общо 163 бр. и таблици 21 бр.
- Учебникът е изчистен от учебен материал, разглеждан в други дисциплини.
- Той ще бъде полезен за подготовката на студентите по ветеринарна медицина, може да се ползва и от всички специалисти работещи в областта на репродукция на животните."